

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 7	Antal sidor 2
Dokumentägare Helen Jansson Hygijensjuksköterska	Fastställare Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2024-08-19	Giltig t.o.m. 2026-08-19

ESBL - patient med bärarskap - poliklinisk vård och dagvård

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Tillämpa basala hygienrutiner

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av ESBL.

ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase) är ett samlingsnamn för enzymer som kan bryta ned flera av de antibiotika som vanligtvis kan användas för behandling av exempelvis urinvägsinfektioner. Tarmbakterier utgör majoriteten av de bakterier som kan bära på ESBL, främst E.coli eller Klebsiella.

Smittspridning

Tarmbakterier sprids framför allt genom direkt eller indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning ökar vid diarré, dränage eller utbredda sår.

En person som är ESBL-bärare och utan riskfaktorer utgör en mycket liten risk att sprida ESBL. Detta gäller även för ESBL-bärare med KAD utan någon övrig riskfaktor.

Placering

Patient med diarré, dränage eller utbredda sår ska direkt in på undersökningsrum och inte sitta i väntrum.

Undersökningsrum

- Kontaktytor i mottagningsrummet ska vara fria från föremål.
- Ta fram det material och den utrustning som behövs, kassera överblivet material.

Undersökningsrum dagvård

- Patient med diarré, dränage eller utbredda sår ska ha eget rum och avdelad toalett.
- Kontaktytor i mottagningsrummet ska vara fria från föremål.
- Ta fram det material och utrustning som behövs, kassera överblivet material.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera patient med ESBL i taxi då patienten är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om ESBL om riskfaktorer föreligger och patienten ska inte samtransporteras med annan patient.

Tvätt

Hanteras som vanlig tvätt. Tvättsäck på rummet vid riskfaktorer.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall. Sopsäck på rummet vid riskfaktorer.

Städning

- Kontaktytor i behandlingsrummet, vid behov toaletten, avtorkas med ytdesinfektionsmedel.
- Vid läckage av kroppsvätskor städas kontaktytor i rummet med Virkon.
- Om patienten med riskfaktorer har fått behandling på dagvårdsmottagning och legat en längre tid (> 1 timme) städa rum och toalett, om den använts av patienten, med Virkon. Bearbeta ytorna noga.
- Golv städas med förfuktade golvmoppar alternativt rengöringsmedel enligt normal rutin om inte kraftig förorening på golv har förekommit.
- Desinfektera eventuell städutrustning.
- Medicinteknisk utrustning avtorkas med Des +45 eller enligt tillverkarens anvisning.

Se mer information om [ESBL](#) på Smittskydd Värmlands webbplats.

Dokumentet är utarbetat av: Helen Jansson